

[Tange.]

Konsekvenser af at stemme imod det. Men det er ændret saaledes, at jeg mener af rent saglige Grunde at være i Stand til at give Forslaget min Stemme og ikke vil være med til at fremkalde politiske Konsekvenser. Jeg tror, den Stilling er saa ligetil, at man ikke behøver at fantasere meget over den.

Borgbjerg: Det var Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. Hagbert Berg, som her brugte Udtrykket Partidisciplin, og det var derpaa, jeg svarede. Nu har vi hørt den ærede sidste Taler (Tange), og hvad er hans Tale andet end et klart Vidnesbyrd om, at dette ikke blot er en saglig, men for ham og hans snævrere Meningsfæller ogsaa en politisk Afstemning, der sker af Hensyn til Regeringens Eksistens? I de 2½ Aar, Ministeriet Stauning sad, var der ikke eet Tilfælde, hvor det var nødvendigt, eller hvor der var den mindste Mulighed for, at Regeringen gik til sit Parti og gjorde Sagen til et Kabinetsspørgsmaal, der var den fuldkomneste og frivilligste Tilslutning, den fuldkomneste Overensstemmelse mellem Partigruppen og Regeringen. Her har vi et Tilfælde, hvor Regeringen kun har kunnet gennemføre Forslaget ved at gøre Sagen til et Kabinetsspørgsmaal indenfor sit eget Parti, ellers vilde det have været umuligt. Dette er en simpel saglig og politisk Kendsgerning, som er blevet mere end tilstrækkelig konstateret her i Dag.

Ordføreren (Hagbart Berg): Det er fuldkommen urigtigt, hvad det ærede Medlem Hr. Borgbjerg søger at stikke os i Skoene. Forholdet er ganske lige til. Indenfor et Parti kan man overfor et saa vigtigt Forslag som dette have delte Meninger om et eller andet, det er utvivlsomt ogsaa Tilfældet med de andre Partier, men Forskellen er den, at vi ikke alene kan have delte Meninger, vi har ogsaa Lov til at sige det. Der er for mig ikke Spor af Tvivl om — det er en offentlig Hemmelighed —, at der om en Række af de Forslag, vi har behandlet her, forskellige sociale Love, har hersket dyb Uenighed indenfor det radikale Parti, men den er aldrig kommet til Orde, de har en saadan Partidisciplin, at de kuer den frie Opfattelse, medens vi har Lov til

at fremsætte vor Mening, vi kan se forskelligt paa Tingene, og det er motiveret tilstrækkeligt af det ærede Medlem Hr. Clausager.

Tange: Jeg vil sige til det ærede Medlem Hr. Borgbjerg, at det er jo ham, der udtalte, at denne Afstemning er baade saglig og politisk, og ifølge hele Sagens Natur vil jeg gaa ud fra, at han vil have Ret i denne Betragtning, men det er ikke os, der gør Sagen til en politisk Sag, det er Sagen selv. Naar jeg staar overfor dette, siger jeg til mig selv: Er dette Forslag undergaaet saadanne saglige Ændringer, at jeg mener, jeg skal stemme for det for ikke at fremkalde nogen som helst politiske Konsekvenser? — og dertil siger jeg: Efter den Form, Lovforslaget nu har faaet, kunde det, hvis min Afstemning skulde faa politiske Konsekvenser, ikke et Øjeblik falde mig ind at stemme imod det, jeg mener, at det saglig set kan forsvares, selv om der endnu er Punkter, hvor jeg personlig kunde ønske det anderledes. Denne Politik er ikke saa vanskelig at forstaa, at man behøver at lægge mere ind i den, end der ligger.

Borgbjerg: Nej, den Tale, som det ærede Medlem (Tange) nu holdt, og ogsaa den, han holdt før, var tydelig og klar nok. Han føjede yderligere til, at Sagen ikke var tilstrækkelig oplyst; der var Oplysninger, han kunde have ønsket, som han ikke har faaet — netop hvad jeg i Dag har gjort opmærksom paa for vort Vedkommende. Den Tale var tydelig og klar nok. Jeg rettede mine Ord ikke til det ærede Medlem, men til Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. Hagbart Berg, som talte om Partidisciplin, nu svarede det ærede Medlem, at hans Partifæller kunde sige, hvad de vilde her fra Talerstolen — ja vel, men de kan ikke stemme, som de vil, det vil vise sig om et Øjeblik.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslaget (se Tillæg C.) blev ved et paa Begæring af: P. Munch, Mads Larsen, A. M. Hansen, H. C. Hansen, Elna Munch, Dahlgaard, Jens Jensen, Ferdinand Nielsen, Steen, Holdgaard, Niels Petersen, Busk, C. C. Heilesen, Povlsen, Zahle og